

Johan Streng

Kotka ei pyydystä kärpäsiä
jännitysromaani

KOTKA EI PYYDYSTÄ KÄRPÄSIÄ

JOHAN STRENG

KOTKA EI PYYDYSTÄ KÄRPÄSIÄ

Valmistaja: Books on Demand Gmbh

Norderstedt, Saksa

Kustantaja: Books on Demand

Helsinki, Suomi

ISBN: 978-952-286-8947

Päivän uutinen oli amerikkalaisten joukkojen vyöryminen yli Messinan salmen Italiaan. Siitä ei ollut mitään mainintaa päivän sanomalehdissä, niissä, jotka vielä jatkoivat ilmestymistään miehitysvallan silmälläpidon alaisena. Kuitenkin oli kummallista sotasensuurista huolimatta, että koko Pariisi tiesi jo puoleen päivään mennessä syyskuun kolmannen päivän maihinnoususta mantereelle. Se toi ehkäpä perusteetonta toivoa ihmisille siitä, että sota saataisiin loppumaan. Ainakin ihmisten iloisista kasvoista saattoi lukea mielihyvää miehittäjän kokemasta tappiosta.

Trocaderon aukiolla saksalaiset sotilaat liimailivat julkisiin paikkoihin lehtisiä Komendantin viraston antamista määräyksistä kaupungissa. Näiden päivit-

täisten ohjeiden ja julistuksien ohessa oli julisteita siitä, mihin toimenpiteisiin oli ryhdytty havaittujen vastarintaliikkeen tuhotöiden johdosta ja ikään kuin varoituksena suurikokoiset komendantin päätökset henkilöistä, jotka oli tuomittu kuolemaan vuorokauden kuluessa päätöksen julistamisesta.

Vanhempi tukevan puoleinen mieshenkilö, jonka ylähuulta somistivat vahvat mursumaiset viikset, oli kuljettamassa karkeakarvaista terrieriään päivittäisellä tarpeellaan. Miehen käynti oli kummallista ikään kuin hän olisi sairastanut sydänperäistä tautia, joka aiheutti katkokävelyä. Mutta vika ei ollut tässä vanhassa eläkkeellä olevassa ukossa, vaan johtui hänen koiransa käyttäytymisestä. Se nuuski muiden koirien jälkiä ja pysähteli alinomaa, mikä pakotti vanhan miehen pysähtymään muutaman askeleen otettuaan. Se ei tuntunut vaivaavan miestä. Lopulta koira löysi hakemansa roskakorin viereltä.

Mies pujotti kätensä roskakoriin ja löysi jotakin, minkä pisti taskuunsa. Sitten mies antoi palkinnoksi koiralleen sokeripalan mutusteltavaksi.

Duval katsoi yli Seinen toiselle rannalle ja näki tummatukkaisen naisen vaalea popliinitakki yllään villakoiransa kanssa kulkevan kohti Invalidikirkkoa. Duval otti taskustaan rypistyneen paperin palan, viestin, jonka hän oli onkinut paperikorista. Puudelin omistaja tahtoi tavata Duvalin välittömästi.

Ihmisiä oli kerääntynyt lukemaan sotilaiden liimaamia uusia viestejä. Naisten kauhistelevista huu-dahduksista päätellen jotakin kammottavaa oli taas tapahtunut. Vanha mies oli työntymässä joukkoon päästäkseen lukuetaisyydelle, kun tavalliseen työmiehen asuun pukeutunut nuorehko mieshenkilö ohitti hänet polkupyörällä ajaen ja puhutteli häntä.

– Herra Duval. Vastarintaliikkeen edustaja on tuomittu kuolemaan terroriteosta. Onpahan taas pari natsia vähemmän.

– Mitä te houritte Marcel? Tällä menolla eivät natsit lopu ikipäivinä maailmasta.

– Ei Felix Blanchardia tuomittukaan suoranaisesti natsien tappamisesta vaan osallisuudesta ja avunannosta juutalaisten kaappaamiseen junasta lähellä Sveitsin rajaa.

– Sanoitteko Felix Blanchard? Mitä tekemistä hänellä on voinut olla vastarintaliikkeen toimien kanssa kaukana Pariisista? On varmaan tapahtunut erehdys. Tarvitsen apuanne. Tapaamme vanhassa paikassa.

Mies jatkoi matkaansa kaartaen sillalle, joka johti Mars-aukiolle. Duval siirtyi lähemmäs pyöreää ilmoitustelinettä.

Duval ei ollut kuka tahansa mies. Hän oli tehnyt päivätyönsä Dexiome Bureaun palveluksessa ja päässyt eläkkeelle juuri ennen Saksan hyökkäystä Ranskaan. Se ei kuitenkaan tietänyt joutilaisuuden

aikaa vaan hänen osaamiselleen oli alkanut enenevässä määrin olla kysyntää, vaikkakin Ranskan salaisen poliisin tehtävät Pariisissa olivat lakanneet virallisesti miehitysvallan myötä.

Vihdoin pitkällisen jonottamisen jälkeen Duval pääsi silmätysten plakaatin kanssa, missä Pariisin miehitysvallan uusi komendantti kenraalikuvernööri Karl Heinrich von Stülpnagel julisti syyskuun 4 päivänä 1943 antamallaan tuomiolla Felix Blanchardin syyllistyneen rikollisen toiminnan avunantoon, minkä seurauksena kaksi saksalaista sotilasta oli saanut surmansa ja rahoittaneen lukuisia attentaatteja Pariisissa ja muualla ulkomailta peräisin olevilla varoilla, minkä johdosta hänet oli teloitettava ampumalla vuorokauden sisällä päätöksen julistamisesta.

Tuomion alla komeili von Stülpnagelin omakätinen allekirjoitus. Se merkitsi, ettei tuomiosta voinut valittaa.

Felix Blanchard oli Duvalin pitkäaikainen tuttu, kotoisin Lyonista, pankkiiri Henri Blanchardin poika. Duval oli palkannut miehen jo ennen sotaa tiedustelutoimiston palvelukseen ulkomaisissa tehtävissä. Oikeastaan ei voinut puhua palkkaamisesta. Kyseessä oli pikemminkin luottamustoimi ilman korvausta.

Felix Blanchardin sukutausta oli komea, minkä vuoksi hän nautti arvostusta korkeimmissakin pii-

reissä ja toisissa oloissa hänen elämänkaarensa olisi voinut saada toisenlaisen, suotuisamman suunnan.

Äitinsä puolelta Felix polveutui baijerilaisesta aatelissuvusta, jolla oli läheiset siteet Wittelsbachin kuningassukuun. Isä oli taas porvarispiireistä ja poika oli jatkanut pankkiirin tehtävissä seuraten isänsä jälkiä. Lyonilainen pankki oli hyvin menestynyt, perustanut haarakonttoreita Pariisiin ja suurempiin kaupunkeihin ja kansainvälisiä suhteita varten ulkomaillekin erityisesti Sveitsiin, mikä oli-kin ollut viisasta sodan uhkakuvien kertyessä Euroopan taivaalle.

Felixiä ei nuoruudessaan kiinnostanut tylsät rahaasiat mutta suoritti kuitenkin isänsä toiveiden mukaan yliopistolliset tutkinnot taloustieteen alalla. Ei niin etteikö älylliset harrastukset olisi häntä kiehtoneet. Mieluummin hän kuitenkin vain hurvitteli ja vietti iloista elämää Pariisissa aivan toisenlaisten ihmisten piirissä. Erilaiset taiteilijat, pummit ja irtolaiset olivat hänen mieleensä, kunnes hän kyllästyi alituisen huvitteluun ja ryhtyi hakemaan toisenlaisia seikkailuja.

Felix Blanchardilla oli ollut lukuisia uhkarohkeita harrastuksia maan ja taivaan välillä. Nuoruudestaan saakka hän oli intohimoisesti rakastanut lentämistä ja olikin Bourgetin kentällä ystäväystynyt alan ranskalaisiin uranuurtajiin, jotka olivat niittäneet laakerinsa ja saavuttaneet kannuksensa maailmansodassa

ja heidän isällisessä opastuksessa Felixistä oli kehittynyt erinomainen taitolentäjä. Pariisissa hän oli tutustunut Charles Lindbergiin, mieheen, joka oli ensimmäisenä maailmassa ylittänyt yksinlennolla Atlantin valtameren. Maan päällistä hurjaa menoa Felix oli harjoittanut Bugatilla Le Mansin kilparadalla. Ja olipa Felix ehtinyt kaiken lisäksi seikkailla maan allakin tai oikeammin veden alla tutkimassa koralliriuttoja sukelluskellossa ennen kuin isäpappi, lyonilainen pankkiiri oli vaatinut poikaansa miehistymään ja siirtymään vakavampiin harrastuksiin, kuten hoitamaan lyonilaisen pankin ulkomaan toimintoja, jos se seikkailulliseen elämään viehättyneeltä mieheltä jotenkin onnistuisi. Ja onnistuihan se.

Blanchard asettui Geneveen, missä rahamaailma totuttuun tapaan yhdistyi. Työ, vaikkakin oli yksitoikkoista, poiki kuitenkin yhteyksiä moniin suuntiin ja niin Blanchard eräänä päivänä huomasi kietoutuneensa moninaisten yhdistysten ja seurojen kontaktiverkkoon ja Kansainvälisen Punaisen Ristin johtokuntaan. Näissä merkeissä Felix oli sitten tavannut Céline Rabelaisin veneretkellä Lago Maggiorella ja nautinnollisen järviristeilyn jälkeen illastanut tämän kanssa Locarnon huippukalliissa rantahotellissa.

Neiti Rabelais oli nuoresta iästään huolimatta ehtinyt kokea syvällisesti maailmaa riipovan hajaan-

nuksen. Céline oli kutsumuksestaan tietoinen sairaanhoitaja Pariisista. Heti valmistuttuaan Bois de Vincennesin sairaanhoitokoulusta hän oli matkustanut Ranskan Indo-Kiinaan ja saanut siellä tulikasteen trooppisten sairauksien hoitamisessa, ehtinyt käydä Mantshurian kummuilla sitomassa sodan haavoja kansainvälisen punaisen ristin mandaatilla ennen paluutaan takaisin kotiin Pariisiin. Tuskin oli hän saanut purettua matkalaukkuaan, kun amerikkalainen sotakirjeenvaihtaja, josta myöhemmin oli kehittynyt maineikas kirjailija, oli houkutellut hänet mukaan Espanjaan, sisällissotaan. Ei ollut ihme, että Felix oli hurmaantunut tähän määrätietoiseen naiseen, jonka elämä vaarallisuudessaan oli kiehtonut häntä. Vakka oli löytänyt kantensa.

Duval jatkoi matkaansa ylittäen Seinen d'Ilen sillan kautta kohti Mars-kenttää. Eiffel-tornin juurella olevasta lehtikioskista Duval osti päivän lehden ja pussin pähkinöitä oravien syöttämistä varten, mistä oli näiden sotavuosien aikana tullut hänen yksinkertaiselta tuntuva huvinsa.

– Yvonne. Onko lehdissä mitään tarkempia uutisia Blanchardista? Hänet ammutaan huomenna aamunkoitteessa.

– Tiedättehän hyvä herra, ettei sensuurin seulasta pääse mitään julkisuuteen ilman komendantin viraston lupaa.

– Eikö Teillä Yvonne olisi mahdollisuus hankkia kanavienne kautta jotain sisäpiirin tietoja.

Yvonne oli jotenkin puoleensavetävän oloinen hieman rupsahtaneesta olemuksesta huolimatta tai ehkäpä juuri sen vuoksi. Yvonne ei ollut ammattilainen tai korkeintaan puoliammattilainen. Tähän epäkiitolliseen tehtävään hän oli ajautunut isänmaallisista syistä. Monikaan vastarinnan jäsen ei ollut tehnyt niin suurta uhrausta yhteisen edun hyväksi.

Saksalaiset miehitysjoukkojen sotilaat tunsivat vastustamatonta halua viettää joitakin lumoavia hetkiä pariisittarien kanssa varsin intiimissä suhteessa, josta voisi sitten kerskailla kotona sodan joskus päättyessä. Montmartrella toimivat alan ammattilaiset minuuttiveloituksella. Yvonne ei kuumunut sutenöörin orkesteriin. Asiakkaansa Yvonne valitsi päämäärätietoisesti ylemmän upseeriston piiristä. Duvalin mielestä tyttö hoiti työnsä kiitettävästi, hankki tietoja ja teki luotettavan vaikutuksen työnantajansa ja asiakkaisiinsa.

– Haluatteko, että otan selvää tilanteesta? Asialla lienee kiire. Tapaammeko illalla Marcelin luona?

– Olisiko siitä paljon vaivaa?

– Ei lainkaan. Otatteko muuta kuin lehden? Ehkä jotain purtavaa koirallenne, hampurilaisen?

Duval maksoi ostoksensa ja istuutui puiston penkille katsellen iloista ihmislaumaa, joka jonotti pää-

syä Eiffel-torniin. Ketään ei tuntunut huolestuttavan Felix Blanchardin kohtalo ja useimmille ihmisille jopa vastarintaliikkeessäkkin hän kieltämättä oli tuntematon. Sota ei suinkaan jalostanut ihmistä. Päinvastoin. Oman edun tavoittelu johti usein ilmiäntöihin ja jotkin ennestäänkin varakkaat liikemiehet, kuten Chambertin, suorastaan rikastuivat veljeilemällä vihollisen kanssa. Ja mitäpä pieni ihminen mahtoi pahojen voimien myllerryksessä. Pysyminen elävien kirjoissa oli jo suuri saavutus. Tartu hetkeen, sillä se voi olla viimeinen.

Duval kaivoi esiin ostamansa sämpylän, jonka sisällä oli kinkkumakkara, halkaisi sen pienellä linkkuveitsellä antaen toisen puolen koiralleen, luotettavimmalle ystävälleen Yvonnen ohella. Hetken istuttuaan Duval jatkoi löntystelyään hiekkakäytävää pitkin kohti invalidihotellia tavatakseen Célinen kirkossa Napoleonin sarkofagin luona.

Vain pari kuukautta aiemmin Alphonse Duval oli harhaillut heinäkuun helteessä Luxembourgin puistossa, istahtanut penkille ja syötellyt tapansa mukaan nahkaisesta pikkupussistaan maapähkinöitä uteliaille oraville, jotka pelottomina olivat tulleet aivan hänen syliinsä, kun viereen oli istahtanut nuorehko tai korkeintaan keski-ikäinen mieshenkilö, jonka hän oli heti tunnistanut Felix Blanchardiksi.

– Hauska tavata pitkästä aikaa. Miten saatoitkaan osua puistoon tähän aikaan?

– Muistin vanhat tapasi ja ajattelin tapaavani sinut täältä. Tarvitsen apuasi. En voi mennä Célinen luo. Se on liian vaarallista. Onko huoneisto Rue de Honorella vapaana?

– Mitä pahaa olet taas saanut aikaan? Eikö olisi parempi pysytellä ulkomailla kuin työntyä tänne suoraan suden suuhun?

– Jean Moulinia on kidutettu ja hän on kuollut vammoihinsa. Kuka petti vastarintaliikkeen? Aion ottaa siitä selvän.

– Miten se on mahdollista täältä käsin? Sinun pitäisi matkustaa Lyoniin hakemaan mätäpaisetta Klaus Barbien lähipiiristä.

Jean Moulin oli koonnut hajanaisen toisiinsa vihamielisesti suhtautuneen vastarintaliikkeen yhteen. Tarvittiin yhtenäistä liikettä miehitysvaltaa vastaan ja yhteydenpitoa Lontoossa toimivaan vapaan Ranskan johtoon. Keskinäiset riidat kommunistien ja muiden poliittisten ryhmittymien välillä tuli unohtaa yhteisen päämäärän nimissä. Yksittäiset terroriteot oli kostettu julmalla tavalla saksalaisten toimesta. Tarvittiin yhtenäisen johdon alaisena toimiva rintama. Se taas vaati rahaa ja miestä, joka voisi houkutella ulkomaisia rahoituslähteitä aukaisemaan rahapussinsa nyörejä vastarintaliikkeen tukemiseen. Tähän tehtävään Jean Moulin määräsi Felix Blanchardin, lyonilaisen pankkiirin, jolla oli

Jean Moulin oli koonnut hajanaisen toisiinsa vihamielisesti suhtautuneen vastarintaliikkeen yhteen. Tarvittiin yhtenäistä liikettä miehitysvaltaa vastaan ja yhteydenpitoa Lontoossa toimivaan vapaan Ranskan johtoon. Yksittäiset terroriteot oli kostettu julmalla tavalla miehittäjän toimesta. Mutta kotka ei pyydystänyt karpäsiä vaan vastarintaliikkeen johtoa. Kuka petti vastarintaliikkeen? Antaako tämä kirja vastauksen vieläkin arkaluontoiseen kipeään kysymykseen?

"Puistotyöntekijä Bobignon ei ollut saanut unta illan rajun ryyppäämisen jälkeen ja päätti lähteä työhönsä tavallista varhaisemmin. Hänen tehtävänään oli kerätä yön aikana syntyneet jätteet talteen, nostella kumollaan olevat penkit pystyyn ja sitten lakaista puiston käytävät. Bobignon eteni penkki penkiltä kohti puistikon keskellä olevaa korkean pensasaidan ympäröimää patsasta. Hän ohitti patsaan ja yllätyksekseen havaitsi mieshenkilön istuvan vastapäätä patsasta. Kuljettuaan jonkin matkaa hän palasi takaisin. Häntä oli jäänyt kiusaamaan, miksi mies vilvoitteli nostamalla päänsä vierelleen penkille. Bobignon kuvitteli nähneensä näkyjä, mikä ei ollut tavatonta hänelle aamukrapulassa. Hyvin pukeutunut mies istui penkillä ilman päätä. Bobignon hiipi lähemmäksi, hiersi silmiään. Miehen vieressä oli irti leikattu pää. Bobignon tökkäsi miestä kevyesti. Silloin vasta hän käsitti, että mies oli kuollut.

Miehen kaula oli katkaistu taitavasti, mistä poliisi saattoi päätellä, että se oli ammattimiehen työtä"

Kirjan tarina ajoittuu miehitysajan Pariisiin. Kertoja tuo elävästi esiin pula-ajan Pariisin miehittäjän raskaan rautasaappaan alla sekoittaen kiihottavasti fiktiivisen kerronnan tosielämän jännittäviin tapahtumiin.

BoDTM
BOOKS on DEMAND

www.bod.fi